

Stockholm den 2026-02-18

Inspel till uppdraget att främja tillgången till hållbara, fossilfria och koldioxidsnåla drivmedel för sjöfart och luftfart

Energigas Sverige är branschorganisation för aktörer inom gasbranschen. Vi arbetar brett för att främja växande och väl fungerande marknader med en ökad andel förnybar gas. Det gör vi genom att följa utvecklingen av reglering och andra styrmedel och att förmedla våra medlemmars villkor och förutsättningar. På vårt kansli har vi lång erfarenhet av gasmarknaden och de regelverk som styr den. Vi leder även branschens eget teknik- och säkerhetsarbete, genom till exempel utbildning inför certifiering och genom att ta fram normer och anvisningar för att underlätta uppfyllandet av lagstadgade säkerhetskrav.

Inspelen nedan kommer från löpande kontakter med våra medlemmar. Vi hjälper gärna till med ytterligare information eller praktiska exempel, till exempel på planerade investeringar och målsättningar inom gasbranschen.

Fossilfria gaser i sjöfarten

Övergången från traditionella bränslen inom sjöfarten till flytande naturgas (LNG) har pågått en tid och pågår fortfarande. Enligt Gasum är ca 850 LNG-fartyg i drift i världen idag och ytterligare 642 fartyg är beställda. En rejäl ökning från de strax under 500 LNG-fartyg som fanns i drift för tio år sedan. Utöver detta finns det 62 bunkerfartyg för LNG som är i bruk globalt och ytterligare 38 sådana i orderböckerna. I tonnage räknat stod LNG för 79% av alternativen till traditionell olja som beställdes under 2025.

LNG kan blandas med flytande biogas (LBG) upp till 100%. LBG finns tillgängligt redan nu och det finns stor potential att öka produktionen i Sverige med hjälp av inhemska råvaror.

I takt med att efterfrågan på förnybara fartygsbränslen i Sverige ökar, samtidigt som behovet från industrin och övriga transporter också ökar, behöver produktion av vätgas och e-metan komma till. Teknik finns, liksom aktörer med kompetens och tillgång till kapital att investera, under förutsättning att det går att se lönsamhet på sikt.

Förutsättningar för ökad tillgång till förnybara gaser för bunkring i Sverige

Biogas

Nuvarande stöd fungerar väl för mindre och mellanstora anläggningar

Nuvarande biogasstöd är en produktionspremie för anläggningar upp till 50 000 ton biogas, vilket motsvarar en kapacitet på cirka 650 GWh. Stödet har visat sig fungera väl för mindre anläggningar med en produktionskapacitet upp till omkring 70 – 80 GWh per år men inte för produktion i större skala än så.

Större anläggningar behöver annan stödutformning

Ju större anläggning och därmed större investering, desto längre tidshorisont behövs oftast för att få affären att gå ihop. Här passar utformningen av det nuvarande biogasstödet dåligt eftersom stöd beviljas för ett år i taget. Dessutom går nuvarande stöd under gruppundantaget (GBER) i EU:s statsstödsregler vilket innebär att det finns ett tak för hur mycket stöd som kan beviljas per projekt. Större projekt med större volymer slår därför i taket inom ett par år. Det gäller redan många av de projekt som nu planeras på nivån omkring 100 GWh per år, men där man tills nyligen varit omedveten om detta tak. Det innebär att nuvarande stöd endast kan ha marginell betydelse för etablering av produktion i större skala. Därför, för att få till stånd en mer storskalig produktion av biogas, behövs ett kompletterande stöd med annan utformning.

Stöd riktat mot storskalig produktion av biogas motiveras av att det finns stor potential att producera biogas från mer och fler substrat än vad som används idag, tex restprodukter från skogen. Men för lönsamhet i denna typ av produktion krävs dels produktion i stor skala, dels produktionsteknik som ännu inte finns etablerad på marknaden.

Industrins biogaskommission har beskrivit potentialen att öka produktionen av biogas. Se särskilt sammanfattning på sidan 22: [IBK Rapport 901_12 mars RGB-t tryck TMG.indd](#)
[Industrins Biogaskommission - Industrins Biogaskommission](#)

Bioekonomiutredningen har lämnat ett förslag om intäktsgarantier som rätt utformat skulle främja mer storskalig produktion av biogas och e-bränslen. Förslaget omfattar dock inte produktion av fossilfri vätgas eller andra bränslen som inte innehåller kol. Det bör övervägas, alternativt stödjas på annat sätt.

100% förnybar gas i västsvenska gasnätet ger stora möjligheter

Gasbranschen har satt upp ett ambitiöst och gemensamt mål om att det ska vara 100% förnybar gas i alla gasnät senast 2030. För aktörer längs det västsvenska gasnätet pågår denna förändring för fullt. Det handlar om att öka produktionen av biogas längs med gasnätet och att förbättra möjligheterna att mata in. Det finns också planer på produktion av e-metan för inmatning på västsvenska gasnätet. Med helt förnybar metan (biogas eller e-metan) i gasledningen ges goda möjligheter att förse hamnarna längs västkusten med förnybart bränsle för bunkring av fartyg.
[Industriklivet satsar 16,8 miljoner på e-metan](#)
[Miljonstöd till Södra och OX2 för satsning på e-metan](#)

För att den rörbundna gasen ska kunna användas som fartygsbränsle krävs även att infrastrukturen kompletteras med förvätskningsanläggningar. Investeringsbeslut är taget för en sådan anläggning i anslutning till Göteborgs hamn och flera ytterligare anläggningar planeras längs det västsvenska gasnätet.

[Nordion Energi investerar i anläggning för flytande biogas i Göteborgs Hamn - Nordion Energi](#)

Befintliga stöd är inte anpassade för investeringar i infrastruktur

Här kan noteras att Klimatklivet fungerar dåligt för investeringar i infrastruktur så som förvätskningsanläggningar, som syftar till att anpassa befintlig infrastruktur till fossilfria flöden. För det första beviljas Klimatklivet till de investeringar som kan visa på högst klimatnytta per investerad krona. Det passar dåligt för investeringar i infrastruktur där klimatnyttan är mer indirekt och systemstödjande. För det andra accepteras inte någon form av grön-gas-princip/ massbalans-

princip¹ i bedömningar av ansökningar inom Klimatklivet. Det blir därför svårt att få stöd trots att investeringen enbart kommer att användas för biogas.

Naturvårdsverket har hemställt om att Klimatklivet bör kompletteras med fler bedömningsgrunder (genom vilka fler av den här typen av investeringar skulle vara berättigade till stöd). Energigas Sverige stödjer den hemställan men menar fortsatt att grön-gas-principen/massbalansprincipen bör tillämpas i alla regelverk som har betydelse för uppbyggnaden av infrastruktur för fossilfri gas.

Vätgas och e-bränslen

Flera projekt står i startgroparna

Ett flertal projekt som syftar till produktion av olika former av vätgas och e-bränslen är under planerings- eller projekteringsfas i Sverige idag. Aktörerna ser möjligheterna men osäkerheter i flera led riskerar att försena och hindra de slutliga investeringsbesluten.

Stabila ramvillkor

Precis som regeringen framhåller i Sveriges industristrategi menar vi att stabila ramvillkor är helt grundläggande för att ny drivmedelsproduktion ska komma till stånd i Sverige. Till centrala ramvillkor i det här sammanhanget räknar vi att den lagstiftning som nu finns på plats för att fasa ut fossila bränslen ligger fast, både i Sverige och i EU. Utöver detta krävs förstås utveckling av regelverk på vissa nya områden och förändringar i äldre regelverk som på olika sätt försämrar möjligheterna att etablera produktion av förnybara fartygsbränslen i Sverige.

Förutsättningar för att bygga infrastruktur för vätgas

Reella förutsättningar att bygga rörledningar för vätgas är viktig för utvecklingen av storskalig produktion av e-bränslen. Möjligheten att transportera större mängder vätgas över längre sträckor gör det möjligt att producera vätgas där detta görs mest effektivt i stället för som i dag då vätgasproduktion i större volymer behöver ske i geografisk närhet till användningen, som exempelvis e-bränsleproducenter. Oavsett i vilken takt och i vilken skala sådan infrastruktur slutligen byggs ut så krävs det att nödvändiga regelverk kommer på plats i tid.

Sverige saknar idag en modern och ändamålsenlig reglering för hur rörledningar för vätgas får byggas, finansieras och användas. Delar av en sådan reglering kan komma på plats när Energimarknadsinspektionens förslag till genomförande av EU:s gasmarknadspaket går vidare och beslutas av riksdagen. Därför är det viktigt att så också sker, utan vidare förseningar.

Infrastruktur för rörbunden vätgas innebär stora investeringar med lång återbetalningstid. För att få sådana investeringar till stånd kommer det att krävas en modell för hur kostnaderna ska fördelas mellan de kunder som ansluter tidigt (då användaravgifter kan tas ut av få) och de kunder som ansluter senare (då avgifterna kan slås ut på många fler användare). Den kostnadsfördelningen kommer sannolikt att kunna regleras tillsammans med den intäktsreglering som ännu saknas i Energimarknadsinspektionens förslag men som också behöver komma till stånd.

Gasmarknadsdirektivet gör det möjligt att använda så kallat förhandlat tillträde under en viss tid (fram till utgången av 2032). Det kan fungera väl. Men poängen här är att den som investerar i att

¹ Grön-gas-princip eller massbalans innebär att gasens fossilfria ursprung säkerställs genom redovisning på systemnivå. Den mängd fossilfria gas som används motsvaras av lika stor inmatning i gasnätet, även om gaserna fysiskt blandas.

bygga rörledning behöver vara säker på hur framtida intäktsreglering kommer att se ut, för att kunna bedöma lönsamheten i projektet. Därför kan framtagandet av ett sådant regelverk inte vänta.

Energimarknadsinspektionen föreslår i sin rapport *Vätgas i systemet – en gasmarknad i förändring* att myndigheten får i uppdrag att ta fram ett förslag till intäktsreglering. Av de skäl vi har beskrivit här är det viktigt att det uppdraget inte dröjer.

<https://www.regeringen.se/remisser/2025/10/remiss-av-energimarknadsinspektionens-rapport-vatgas-i-systemet--en-gasmarknad-i-omstallning/>

Stöd för kommersialisering och uppskalning

Stabila och goda ramvillkor är nödvändigt men inte tillräckligt för att storskalig produktion av vätgas och e-bränslen ska komma till stånd i Sverige. Energigas Sverige kan bekräfta det många har identifierat - att riskerna är höga då det handlar om nya och kommersiellt oprövade tekniker. Osäkerheter kring hur snabbt och till vad rederierna väljer att ställa om, adderar till detta. Liksom en ständigt närvarande politisk och regulatorisk risk.

En handlingsplan för hur tillgången till fossilfria drivmedel ska öka behöver därför svara på hur riskerna kopplade till de önskvärda investeringarna ska minska. Stöd i form av differenskontrakt under en viss period, tex 10 år, är ett sätt som bör övervägas. Regeringen bör också överväga att ansluta Sverige till initiativet First Movers Coalition, inte minst för att vara en relevant samtalspartner i utformningen av ett framtida finansieringsinstrument på EU-nivå.

Med vänlig hälsning

Paula Hallonsten
ansvarig sjöfart och industri
Energigas Sverige

Telefon: 072-226 25 29
E-post: paula.hallonsten@energigas.se